

Press och information

Europeiska unionens tribunal
PRESSMEDDELANDE nr 52/21
Luxemburg den 14 april 2021

Dom i mål T-378/20
Ryanair DAC/kommissionen och dom i mål T-379/20 Ryanair
DAC/kommissionen

De stödåtgärder som Sverige och Danmark infört för att kompensera SAS för de skador som orsakats av att flygningar ställts in eller lagts om på grund av reserestriktioner till följd av covid-19-pandemin är förenliga med unionsrätten

Då SAS har en väsentligt större marknadsandel än sin närmaste konkurrent i respektive medlemsstat, utgör stödåtgärderna inte olaglig diskriminering

Danmark och Sverige anmälde i april 2020 två separata stödåtgärder till kommissionen. Stödåtgärderna avsåg SAS AB och respektive åtgärd bestod i en revolverande kreditfacilitet på högst 1,5 miljarder svenska kronor (SEK) till förmån för företaget.¹ Stödåtgärderna syftade till att delvis kompensera SAS för den skada som företaget orsakats genom att dess flygningar ställts in eller fått läggas om till följd av de reserestriktioner som införts med anledning av covid-19-pandemin.

Kommissionen fann i beslut av 15 april 2020² respektive den 24 april 2020³ att de anmälda åtgärderna utgjorde statligt stöd⁴ som var förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.2 b FEUF. I enlighet med denna bestämmelse är stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser förenliga med den inre marknaden.

Flygföretaget Ryanair väckte talan om ogiltigförklaring av dessa beslut. Europeiska unionens tribunal (tionde avdelningen i utökad sammansättning) ogillar talan i respektive mål och fastställer därigenom för första gången lagenligheten i förhållande till artikel 107.2 b FEUF av individuella stödåtgärder som beslutats i syfte att hantera konsekvenserna av covid-19-pandemin.⁵

Tribunalens bedömning

Tribunalen ogillar för det första Ryanairs grund avseende att stödåtgärderna är oförenliga med den inre marknaden eftersom de syftar till att avhjälpa skador som drabbat ett enda företag. Tribunalen klargör i detta avseende att enligt artikel 107.2 b FEUF kan ett stöd vara avsett att avhjälpa skador som orsakats av en exceptionell händelse även om det endast gynnar ett individuellt företag, utan att avhjälpa samtliga skador som orsakats av händelsen. **Kommissionens rättstillämpning var därför inte felaktig enbart på grund av att stödåtgärderna till SAS inte kom samtliga till godo som lidit skador orsakade av covid-19-pandemin.**

¹ Den stödåtgärd som antagits av Sverige utgör ett individuellt stöd som Sverige beviljat SAS i egenskap av stödberättigat företag enligt programmet för kreditgarantier till stöd för samtliga svenska flygföretag under covid-19-pandemin, vilket hade anmälts av Sverige till kommissionen före anmälan om den individuella stödåtgärden och vilket hade godkänts av kommissionen den 11 april 2020 enligt artikel 107.3 b FEUF.

² Kommissionens beslut C(2020) 2416 final om statligt stöd SA.56795 (2020/N) – Danmark – Kompensation till SAS för skador till följd av covid-19-pandemin.

³ Kommissionens beslut C(2020) 2784 final om statligt stöd SA.57061 (2020/N) – Sverige – Kompensation till SAS för skador till följd av covid-19-pandemin.

⁴ I den mening som avses i artikel 107.1 FEUF.

⁵ I dom av den 17 februari 2021, Ryanair/kommissionen, [T-259/20](#) (se pressmeddelande [nr 17/21](#)), gjorde tribunalen en analogisk prövning av lagenligheten av en stödordning som antagits av Frankrike i syfte att hantera konsekvenserna av covid-19-pandemin på den franska lufttrafikmarknaden. I dom av den 14 april 2021, Ryanair/kommissionen, [T-388/20](#) (se pressmeddelande [nr 53/21](#)) prövade tribunalen en annan individuell stödåtgärd som hade antagits med stöd av artikel 107.3 b FEUF.

Tribunalen ogillar för det andra Ryanairs grund att stödåtgärderna inte står i proportion till de skador som drabbat SAS till följd av covid-19-pandemin. Tribunalen erinrar om att det enligt artikel 107.2 b FEUF endast är möjligt att kompensera för ekonomiska skador som är direkt orsakade av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser. Med hänsyn till **att pandemin är föränderlig och att en kvantifiering av skadan med nödvändighet måste vara framåtblickande, hade kommissionen i det angripna beslutet, på ett tillräckligt tydligt sätt, lagt fram en metod för att uppskatta den skada som drabbat SAS, som gör det möjligt att förhindra risken för överkompensation.**⁶ Tribunalen understryker dessutom Danmarks och Sveriges åtaganden att senast den 30 juni 2021 göra en efterhandsanalys av den skada som faktiskt drabbat SAS och kräva återbetalning av det utbetalade stödet, om detta skulle överstiga skadan med beaktande av samtliga stöd som SAS kunde beviljas med anledning av covid-19-pandemin, inbegripet från utländska myndigheter.

Tribunalen ogillar för det tredje Ryanairs grund avseende ett påstått åsidosättande av icke-diskrimineringsprincipen. Ett individuellt stöd är till sin beskaffenhet sådant att det innebär en särbehandling, eller till och med en diskriminering. Att hävda att ett sådant stöd strider mot icke-diskrimineringsprincipen innebär därför ett systematiskt ifrågasättande av förenligheten med den inre marknaden av samtliga individuella stödåtgärder, trots att unionsrätten tillåter medlemsstaterna att bevilja individuella stöd, förutsatt att samtliga rekvisit i artikel 107 FEUF är uppfyllda.

Om det emellertid antas att den särbehandling som införts genom de aktuella åtgärderna kan likställas med en diskriminering i strid med denna princip, kan denna vara motiverad om den är nödvändig, ändamålsenlig och proportionerlig för att uppnå ett berättigat mål. Såvitt Ryanair även har hänvisat till artikel 18 FEUF påpekar tribunalen att enligt den bestämmelsen ska all diskriminering på grund av nationalitet vara förbjuden inom fördragets tillämpningsområde, utan att det påverkar tillämpningen av någon särskild bestämmelse i fördragen. Eftersom artikel 107.2 b FEUF utgör en sådan särskild bestämmelse fortsätter tribunalen sin prövning mot bakgrund av den bestämmelsen.

Tribunalen fastställer först att det mål som eftersträvas med de aktuella åtgärderna uppfyller de villkor som följer av artikel 107.2 b FEUF, eftersom målet med åtgärderna är att delvis kompensera SAS för de skador som drabbat företaget till följd av en exceptionell händelse, nämligen covid-19-pandemin. Tribunalen konstaterar vidare att **särbehandlingen till förmån för SAS är ändamålsenlig för att uppnå målet med åtgärderna och att den inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål, då SAS har den största marknadsandelen i Danmark och Sverige och denna marknadsandel är väsentligt större än marknadsandelen för SAS närmaste konkurrent i respektive land.**

Tribunalen vidare prövar kommissionens beslut mot bakgrund av friheten att tillhandahålla tjänster och etableringsfriheten. Tribunalen påpekar i detta sammanhang att **Ryanair inte har visat på vilket sätt den omständigheten att stödet endast kommer en mottagare till godo är ägnat att avhålla sökanden från att etablera sig i Danmark eller Sverige** eller från att leverera tjänster från eller till dessa länder.

I mål T-379/20 konstaterar tribunalen dessutom att den stödåtgärd som anmälts av Sverige är accessorisk till det svenska stödprogram som antagits med stöd av artikel 107.3 b FEUF för att söka avhjälpa den allvarliga störning i Sveriges ekonomi som covid-19-pandemin orsakat.⁷

---

⁶ Kommissionen hade angett att den skada som drabbat SAS uppgick till "förlorat mervärde", vilket utgjordes av skillnaden i intäkter mellan perioden mars 2019–februari 2020 och perioden mars 2020–februari 2021. Från det "förlorade mervärdet" har avdrag gjorts för ej uppkomna rörliga kostnader, vilka beräknats på grundval av kostnaderna under perioden mars 2019–februari 2020 samt för den vinstmarginal som är kopplad till de uteblivna intäkterna. Skadebeloppet har preliminärt uppskattats med beaktande av en minskning av flygtrafiken med mellan 50 och 60 procent under perioden mars 2020–februari 2021 jämfört med perioden mars 2019–februari 2020 och uppgår till mellan 5 och 15 miljarder SEK.

⁷ I dom av den 17 februari 2021, Ryanair/kommissionen, [T-238/20](#) (se pressmeddelande [nr 16/21](#)) ogillade tribunalen Ryanairs talan mot kommissionens beslut att förklara det svenska stödprogrammet förenligt med den inre marknaden.

Tribunalen finner emellertid att Ryanair inte kan vinna framgång med argumentet att åtgärden av detta skäl inte skulle kunna ha som syfte att avhjälpa en exceptionell händelse, i den mening som avses i artikel 107.2 b FEUF. Tribunalen preciserar härvidlag att EUF-fördraget inte utgör hinder för en parallell tillämpning av artikel 107.2 b och artikel 107.3 b FEUF, under förutsättning att rekvisiten i respektive bestämmelse är uppfyllda. Detta är bland annat fallet när den händelse och de omständigheter som ger upphov till en allvarlig störning i ekonomin orsakas av en exceptionell händelse.

Tribunalen ogillar slutligen grunden avseende ett påstått åsidosättande av motiveringsskyldigheten och finner att grunden avseende ett åsidosättande av de processuella rättigheter som följer av artikel 108.2 FEUF inte behöver prövas i sak.

PÅPEKANDE: Tribunalens avgörande kan överklagas till domstolen inom två månader och tio dagar från delgivningen.

PÅPEKANDE: Syftet med talan om ogiltigförklaring är att rättsakter som har antagits av unionens institutioner och som strider mot unionsrätten ska ogiltigförklaras. Medlemsstaterna, de europeiska institutionerna och de enskilda får, på vissa villkor, väcka talan om ogiltigförklaring vid domstolen eller tribunalen. Om talan är välgrundad ska rättsakten ogiltigförklaras. Den berörda institutionen måste fylla det rättsliga tomrum som kan uppkomma till följd av att rättsakten ogiltigförklaras.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för tribunalen.

Domarna i fulltext ([T-378/20](#) och [T-379/20](#)) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Bilder från domens avkunnande finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106